

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ



Експертиза та безпека на транспорті

спеціальність	Не обмежено	Обов'язковість дисципліни	Вибіркова
освітня програма	Не обмежено	факультет	Економічних відносин та фінансів
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	Транспортних технологій і логістики

ВИКЛАДАЧ

Карнаух Микола Віталійович



Вища освіта – спеціальності «Автомобілі і автомобільне господарство»; «Педагогіка вищої школи»; «Транспортні технології».

Науковий ступінь – кандидат технічних наук; 27 Транспорт. 05.22.20 – Експлуатація та ремонт засобів транспорту.

Вчене звання - доцент кафедри транспортних технологій і логістики.

Досвід роботи – 16 років.

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор 1 монографії та 30 фахових статей, зокрема 5 – у виданнях, проіндексованих у наукометричних базах Scopus/Web of Science; учасник понад 50 наукових конференцій України та інших країн;
- володіє англійською мовою на рівні B2;

До викладання дисципліни долучені: доцент, кандидат технічних наук Козенок Анна Сергіївна.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Формування системної сукупності теоретичних знань і практичних навичок з проведення автотехнічної та транспортно-технологічної експертизи дорожньо-транспортних пригод, оцінювання технічного стану транспортних засобів, дорожніх умов та організації перевезень, аналізу причин і механізму виникнення аварійних ситуацій, а також забезпечення безпеки дорожнього руху й ефективного управління ризиками в процесі експлуатації транспортних систем
Формат	Лекції, практичні заняття, самостійна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	Розробляти нові та удосконалювати існуючі транспортні системи та технології, визначати цілі розробки, наявні обмеження, критерії ефективності та сфери використання. Застосовувати методи та інструменти прийняття оптимальних логістичних рішень у процесі функціонування транспортно-логістичних систем.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 14 годин лекції, 16 годин практичні; підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	Вчасне виконання завдань, активність, командна робота, творчість
Умови зарахування	Згідно з навчальним планом

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Теоретико-методичні основи автотехнічної експертизи дорожньо-транспортних пригод

Тема 1.	Теоретичні основи автотехнічної експертизи та безпеки дорожнього руху	ПР 1	Аналіз нормативно-правової бази з безпеки дорожнього руху та експертизи ДТП	СР1	Опрацювання законодавчих та нормативних актів у сфері безпеки дорожнього руху
Тема 2.	Нормативно-правове забезпечення експертизи транспортних пригод в Україні та за кордоном	ПР-2	Реконструкція механізму дорожньо-транспортної пригоди за вихідними даними	СР2	Історія розвитку та сучасний стан судової автотехнічної експертизи в Україні та світі
Тема 3.	Класифікація дорожньо-транспортних пригод, причини та механізм їх виникнення	ПР-3	Розрахунок гальмівного шляху та швидкості руху транспортного засобу за слідами на місці ДТП	СР3	Порівняльний аналіз вітчизняних і закордонних методик експертного дослідження ДТП
Тема 4.	Методи і методики проведення автотехнічної експертизи ДТП	ПР-4	Оцінка технічного стану гальмівної системи, рульового керування та ходової частини	СР4	Особливості проведення експертизи ДТП за участю різних видів транспортних засобів (легкових, вантажних, автобусів)
				СР5	Дослідження впливу людського фактора на безпеку дорожнього руху

Модуль 2. Технічна діагностика, управління безпекою руху та сучасні технології в експертизі транспорту

Тема 5.	Експертна оцінка технічного стану транспортних засобів та дорожніх умов	ПР-5	Експертний аналіз дорожніх умов та їх впливу на виникнення ДТП	СР6	Аналіз впливу дорожньої інфраструктури та освітлення на рівень аварійності
Тема 6.	Системний аналіз безпеки руху та управління ризиками на автомобільному транспорті	ПР-6	Складання експертного висновку за результатами автотехнічної експертизи	СР7	Використання сучасних програмних комплексів для моделювання ДТП
Тема 7.	Сучасні інформаційні технології в експертизі, моніторингу та управлінні безпекою на транспорті	ПР-7	Аналіз статистики аварійності та розробка заходів з підвищення безпеки руху	СР8	Підготовка експертного висновку за індивідуальним завданням (умовний випадок ДТП)
		ПР-8		СР9	Дослідження систем активної та пасивної безпеки сучасних автомобілів

Комплексна експертиза дорожньо-транспортної пригоди (кейс-стаді, ділова гра)

CP10

Розробка пропозицій щодо підвищення безпеки перевезень на транспортному підприємстві

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Закон України «Про дорожній рух» від 30.06.1993 № 3353-XII (зі змінами). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12>
2. Закон України «Про автомобільний транспорт» від 05.04.2001 № 2344-III (зі змінами). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>
3. Про Правила дорожнього руху: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 (зі змінами). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1306-2001-п>.
4. Про затвердження Порядку і Правил проведення обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Постанова КМУ. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
5. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-XII (зі змінами). – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>
6. Основи судової експертизи: навчальний посібник для фахівців, які мають намір отримати або підтвердити кваліфікацію судового експерта / Л. М. Головченко, А. І. Лозовий, Е. Б. Сімакова-Єфремян та ін. – Х.: Право, 2016. – 928 с.

Методичне забезпечення

8. Кашканов А. А. Безпека руху автомобільного транспорту: навчальний посібник. – Вінниця: ВНТУ, 2005. – 177 с.
9. Безпека дорожнього руху: навчальний посібник. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. – 340 с.
10. Галаса П. В., Киселев В. Б., Куйбіда А. С., Лахно Ю. О., Надгорний Г. М. Експертний аналіз дорожньо-транспортних пригод. – К.: Укр. центр післяаварійного захисту «Експерт-сервіс», 1995. – 192 с.
11. Безсмертний В. О., Дерех З. Д., Іщенко В. В. Основи керування автомобілем і безпека руху: підручник. – К.: Вища школа, 1996. – 202 с.
12. Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Експертиза та безпека на транспорті» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 275 «Транспортні технології» / кафедра транспортних технологій і логістики ДБТУ. – Харків: ДБТУ, 2026.
13. Методичні рекомендації до організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисципліни «Експертиза та безпека на транспорті» / кафедра транспортних технологій і логістики ДБТУ. – Харків: ДБТУ, 2026.
14. Конспект лекцій з дисципліни «Експертиза та безпека на транспорті» / уклад. М. В. Карнаух. – Харків: ДБТУ, 2026.
15. Офіційний вебпортал Верховної Ради України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
16. Офіційний сайт Державного біотехнологічного університету. – Режим доступу: <https://biotechuniv.edu.ua>
17. офіційний сайт Національної поліції України (Патрульна поліція, статистика ДТП). – Режим доступу: <https://www.npu.gov.ua>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.